

Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri **A**raştırması

ING Bank

2012 4. ÇEYREK RAPORU

İÇİNDEKİLER

1 GİRİŞ	3
1.1 ING Bank Genel Müdürü Pınar Abay'ın Önsözü	3
1.2 Türkiye'de Bireysel Tasarruf Eğilimleri Araştırması'nı Niçin Yapıyoruz?	4
2 ELDEKİ VERİLER NE SÖYLÜYOR	5
2.1 Tasarruf Sahipliği ve Nedenleri	5
2.2 Tasarruf Araçları Tercihi	8
2.3 Tasarruf Algısı	9
2.4 2012 4. Çeyrek Sonuçları	11
3 METODOLOJİ	12
3.1 Amaç ve Yöntem	12
3.2 Demografik Bilgiler	12
3.3 Tasarrufun Tanımı	13
4 EKONOMİST YORUMU	14
İLETİŞİM BİLGİLERİ	16

1. GİRİŞ

1.1 Önsöz

“Tasarruf araç tercihleri arasında dördüncü çeyrekte en dikkat çeken gelişme TL vadeli hesapların payının 2011 sonu ve 2012 ilk yarısının gerisinde kalmakla beraber önceki döneme göre artması, yastık altı nakde duyulan ilginin azalması, altına duyulan ilginin ise yüksek düzeyini korumasıdır. Bireysel emeklilik/hayat sigortasının yatırım araçları tercihleri içindeki payını kısmen arttırmaya devam ederek 2012'nin son üç ayında sıralamada vadesiz hesabın önüne geçmesi ve dördüncü sırada yer alması ise dikkat çekici.”

Türkiye ekonomisinde büyümenin sürdürülebilirliğini korumak için kararlı bir şekilde yola devam edilirken, ING Bank olarak biz de sorumluluğumuzun sonuna kadar farkındayız. Bir yandan müşterilerimizi tasarruf etmeye yönlendirmek adına ihtiyaçlarına uygun ürünler çıkararak onlara aracılık ediyoruz, diğer yandan da “Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri” araştırması ile Türkiye ekonomisinin istikrarlı büyümesinin önündeki temel problemlerden birisi olan tasarruf konusunda istatistiki veri açığının giderilmesi yönünde önemli bir görevi yerine getirmeye devam ediyoruz.

Araştırmaya başladığımız günden bu yana geçen süreçte hükümet yetkililerinden çeşitli kamu kuruluşlarına, sivil toplum örgütlerinden akademisyenlere kadar geniş bir takipçi grubundan aldığımız övgüler, paylaştığımız verilerin merakla izlendiğini görmek bizleri çok heyecanlandırdı. Kamuoyunun bu verilere olan büyük ilgisini, doğru bir noktaya parmak bastığımızın ve önemli bir boşluğu doldurduğumuzun bir teyidi olarak görüyoruz.

2012 yılı Türkiye ekonomisinin tarihte ilk defa net ihracat ve kamu toplam talebinin katkısı ile büyüdüğü buna karşın özel talebin (tüketim ve yatırım) daraldığı bir yıl oldu. Bu ekonomik ortamda yıl içerisinde tüketici güveninde gecikmeli gördüğümüz düşüş, Türkiye'nin lider tasarruf bankası olma hedefiyle çıktığımız yolda önemli bir yer teşkil eden “Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri Araştırması” sonuçlarına da yansdı: Yıl içerisinde kentsel nüfusta tasarruf sahipleri oranı istikrarlı bir şekilde arttı ve son çeyrekte yaklaşık %15 ile en yüksek düzeyine ulaştı.

Tasarruf nedenleri arasında “güvence” amacı ilk sıradaki konumunu korurken, 2012'nin ikinci çeyreğinden itibaren ayrı izlemeye başladığımız “çocukların geleceği için tasarrufta bulunma” eğiliminde dördüncü çeyrekte de artışın sürdüğünü görüyoruz. 2012'nin son üç ayında

tasarruf nedenleri arasında yüzde 28 pay ile “güvence” her ne kadar ilk sırayı alsa da, yüzde 27'lik oran ile “çocukların geleceği için tasarruf etme” güdüsünün izlemesi çok dikkat çekici. Uzun dönemli tasarruf etme nedeni olarak ilk akla gelen “emeklilik/yaşlılık” seçeneğinin payı ise sadece yüzde 12 ile önceki dönemle aynı, tüm dönemlere göre ise dip noktada kaldı.

Tasarruf araç tercihleri arasında dördüncü çeyrekte en dikkat çeken gelişme TL vadeli hesapların payının 2011 sonu ve 2012 ilk yarısının gerisinde kalmakla beraber önceki döneme göre artması, yastık altı nakde duyulan ilginin azalması, altına duyulan ilginin ise yüksek düzeyini korumasıdır. Bireysel emeklilik/hayat sigortasının yatırım araçları tercihleri içindeki payını kısmen arttırmaya devam ederek 2012'nin son üç ayında sıralamada vadesiz hesabın önüne geçmesi ve dördüncü sırada yer alması ise dikkat çekici.

Türkiye Tasarruf Eğilimleri Araştırması 2012 yılı sonuçları ekonomik döngünün, diğer bir deyişle geçtiğimiz yıl özel tüketimdeki belirgin yavaşlamanın, tasarruf sahipliği üzerindeki belirgin pozitif etkisini teyit ederken, önümüzdeki dönemde yapısal değişimlerin 2012 yılında ortalama yüzde 12 civarında kalan tasarruf sahipliği oranını arttırıp arttırmayacağı ise önemli bir veri olarak yakından izlenecektir.

Türk halkının tasarruf konusundaki farkındalığını arttırmak adına 2012'de olduğu gibi 2013'te de tasarruf konusu tüm bankaların gündeminde olacak gibi görünüyor. Tasarrufun alışkanlık haline gelmesi için bireyleri cesaretlendirmek ve yol göstermek önemli ve biz bankacılara bu anlamda

PINAR ABAY

GENEL MÜDÜR

ING BANK

büyük görev düşüyor. Biz, ING Bank olarak, bu yolda ne gerekiyorsa yapmaya çalışıyoruz. Zaten, gerek sektöre yön veren tasarruf odaklı ürünlerimiz gerekse tasarruf üzerine gerçekleştirdiğimiz bu araştırma ile Türkiye'nin lider tasarruf bankası olma yolunda kararlılığımızı gösterdiğimizize inanıyorum.

Bu bağlamda, Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri Araştırması'nı önümüzdeki yıllarda da yürütmeye, sonuçlarını geçmişte olduğu gibi bu yıl da üçer aylık dönemler itibarıyla düzenli olarak kamuoyu ile paylaşmaya devam edeceğiz.

Pınar Abay
ING Bank Genel Müdürü

1.2 Türkiye'de Bireysel Tasarruf Eğilimleri Araştırması'nı Niçin Yapıyoruz?

Ülkemiz, tasarruf oranı bakımından dünyada alt sıralarda yer alıyor. Öte yandan yüksek oranlı sürdürülebilir büyüme için iç tasarruf oranlarının artması gerektiği biliniyor. Tasarruf artışını teşvik etmek için çeşitli ekonomik tedbirler tartışılıyor, bazı uygulamalar devreye sokulmaya çalışılıyor.

Bu süreçte tasarruflarla ilgili veri ihtiyacı da artıyor. TÜİK'in özellikle son yıllarda ekonomik konularla ilgili istatistik üretiminde ciddi gelişmeler sağladığı açık. Bununla birlikte tasarruf eğilimleri ve tasarruf düzeyi hakkında yeterince bilgi sahibi olduğunu söylemek zor.

T.C. Merkez Bankası ve BBK tarafından yayınlanan bankacılık sistemi içindeki tasarruflara ilişkin veriler önemli bir boşluğu doldurmakla birlikte, ülkemizdeki 'ortalama birey'in geliri ve tasarrufları arasındaki ilişkiyi bir trend olarak izlemek, bu konudaki araştırmacılara ve politika yapıcılara katkı sağlayacaktır.

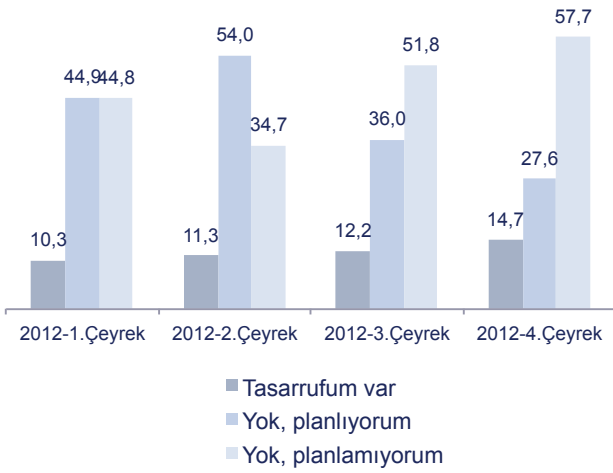
İşte bu araştırmayla, ülkemizdeki 'ortalama birey'in tasarruf yapıp yapmadığı, tasarruf yapma veya yapmama nedenleri, en çok kullanılan tasarruf araçları, bireysel gelirler, aylık tasarruf oranı ve nakte dönüştürülebilir tasarruf miktarı 3'er aylık bazlarda düzenli olarak incelenmektedir. Amaç, ülkemizde tasarruflarla ilgili bilgi ihtiyacına katkı sunmaktır.

2. ELDEKİ VERİLER NE SÖYLÜYOR

2.1 Tasarruf Sahipliği ve Nedenleri

Kentli nüfusun %85'i tasarruf etmiyor

Tasarruf Sahiplerinin Oranı (%)

- 2012 dördüncü çeyrekte, kentsel nüfusta tasarruf sahiplerinin oranı, üçüncü çeyreğe göre 2,5 puanlık artışla %14,7'ye yükseldi.
- Tasarrufu olmayıp gelecekte tasarruf yapmayı planlayanların oranı, 2012 dördüncü çeyrekte %28'e düştü.

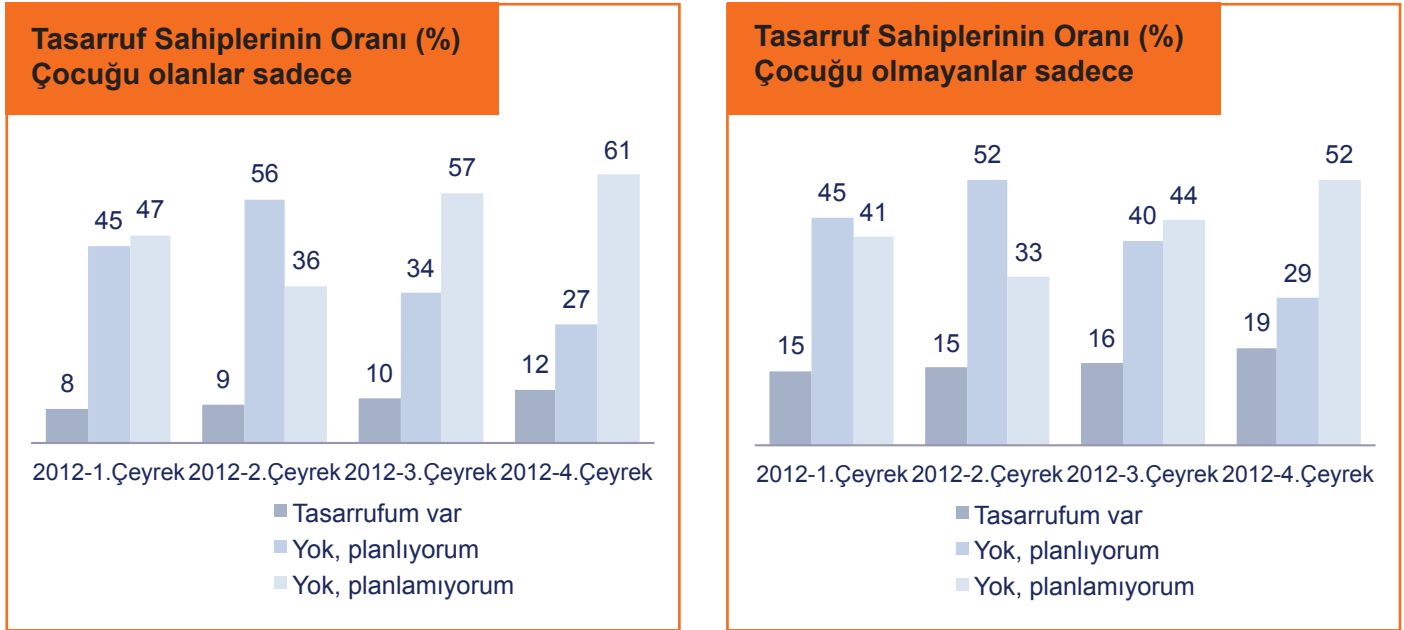
Gelir yetersizliği tasarrufun önündeki en önemli engel

Tasarruf Sahiplerinin Oranı (%)

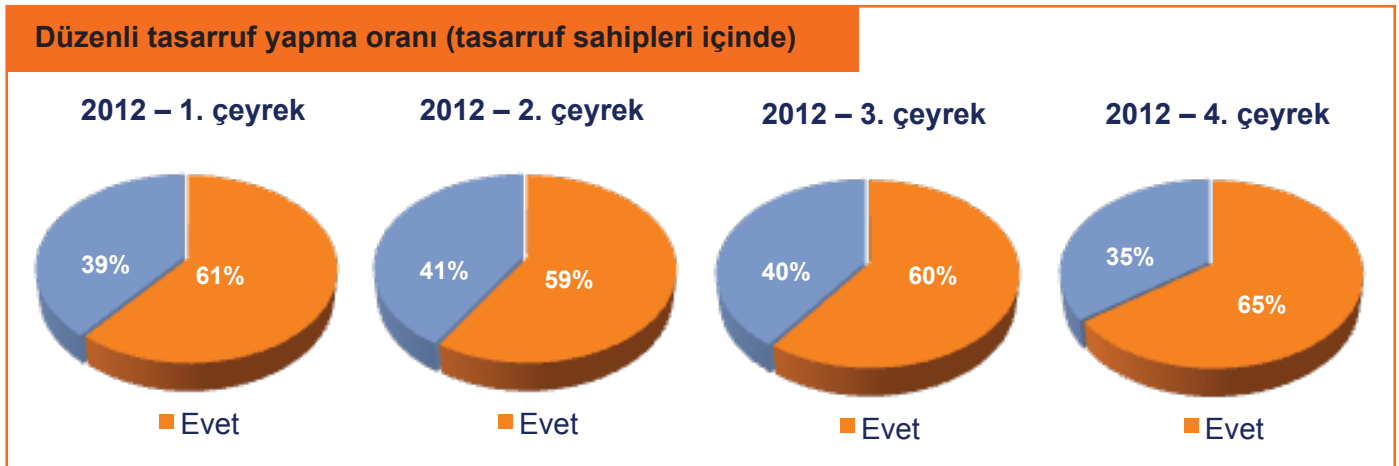
- Tasarruf yapmayanlar arasında, yeterli gelir sahibi olmama unsurunun etkisi %55. Bu unsurun etkisinin bir önceki döneme göre arttığı gözleniyor.
- 'İhtiyaç duymama'nın etki payı ise 2 puanlık azalmayla %29'a düşüyor.
- Yine 'tasarrufun nasıl değerlendirileceğini bilmemek' de tasarruf yapmama gerekçeleri arasında artıyor.
- Finansal "okuryazarlık", tasarruf sahiplerinin oranını artırma potansiyelini koruyor.

Çocuklu bireylerde tasarruf sahipliği oranı daha düşük

- Çocuklu bireylerde tasarruf sahipliği oranı, çocuksuz bireylere göre daha düşük.
- Tasarrufu olmayıp gelecek dönemde tasarruf planlayanların oranı da, çocuklu bireylerde daha az.

Tasarruf yapmak aslında bir alışkanlık

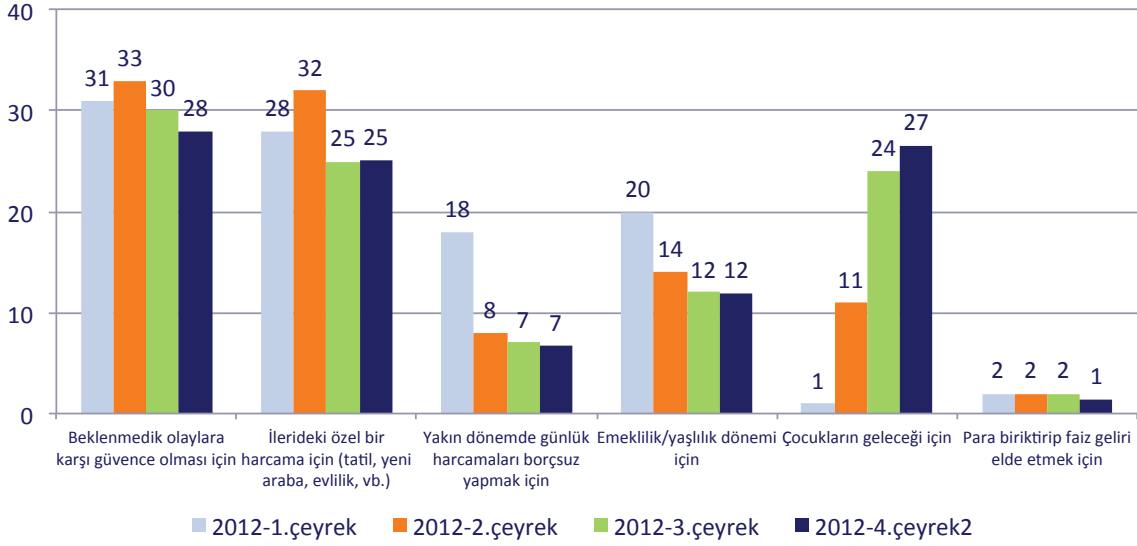

Düzenli tasarruf yapmayanların içinde				
	2012 – 1. çeyrek	2012 – 2. çeyrek	2012 – 3. çeyrek	2012 – 4. çeyrek
Geçen 3 ay içinde tasarruf yaptınız mı?	40,0%	34,8%	43,0%	37,1%
Gelecek 3 ay içinde tasarruf yapacak mısınız?	54,0%	52,0%	42,6%	55,9%

- Tasarruf sahiplerinin çoğunluğu düzenli tasarruf yapmaya devam ederken, bu oran 2012'nin dördüncü çeyreğinde arttı.
- Düzenli tasarruf yapmayanların içinde, önümüzdeki üç ayda tasarruf yapacağını söyleyenlerin oranı ise geriledi.

Tasarrufun en önemli nedeni “gelecek kaygısı”, ikinci sırada ise özel harcamalar yer almaya devam ediyor

Tasarrufun Nedeni (%)

Not: 'Çoklu cevap' olduğu için bu kalemlerin toplamı sırasıyla %152, %133, %135 ve %120 olmuş ancak karşılaştırmalı analiz için hepsi toplam %100 olacak şekilde yeniden ağırlıklandırılmıştır.

Yakın dönem harcamalara dair tasarruf eğilimi düşük

Tasarrufun Nedeni (%)

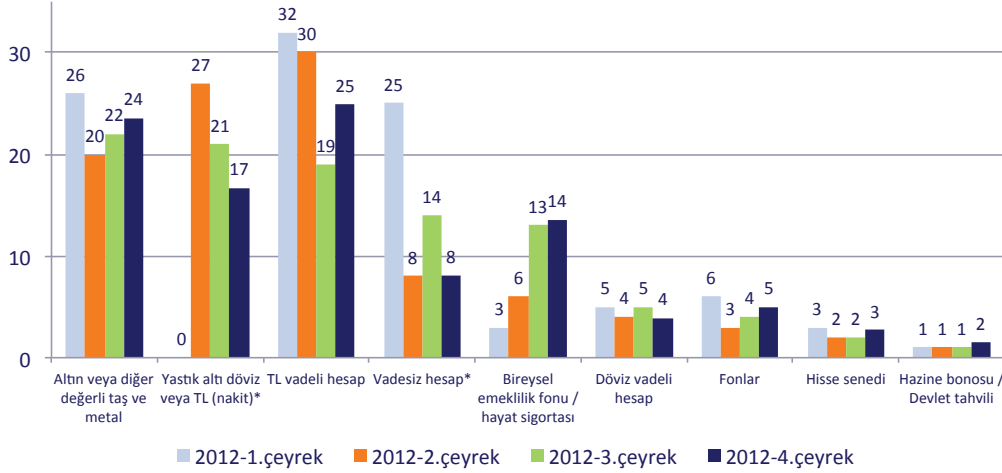
Not: 'Çoklu cevap' olduğu için bu kalemlerin toplamı sırasıyla %135 ve %120 olmuş ancak karşılaştırmalı analiz için hepsi toplam %100 olacak şekilde yeniden ağırlıklandırılmıştır.

- Yakın dönem harcamalar için tasarruf eğilimi düşük düzeyde kalmaya devam ediyor.
- 2012'nin ikinci çeyreğinde açık şık olarak izlemeye başladığımız (daha önce açık şık olarak değil "diğer" nedenler altında gizli görüyorduk) 'çocuklarının geleceği için' tasarruf ettiğini söyleyenlerin oranı bu dönemde %27'ye çıkıyor.

2.2 Tasarruf Araçları Tercih

En çok tercih edilen tasarruf aracı TL vadeli hesap ve altın

Tasarruf Araçları

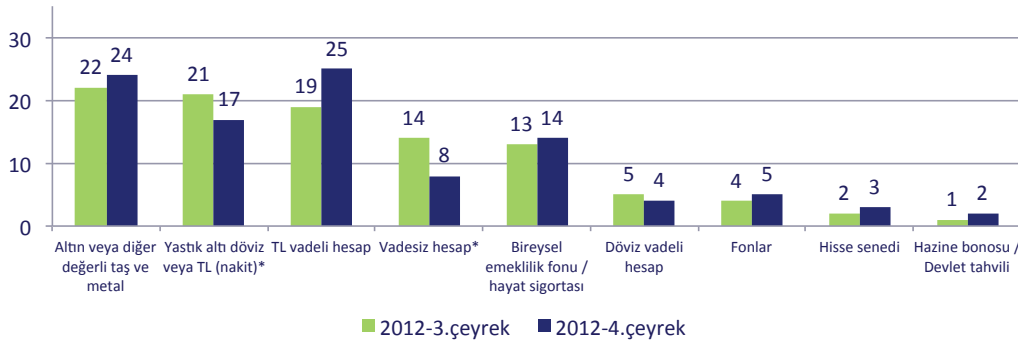

Not: 'Çoklu cevap' olduğu için bu kalemlerin toplamaları sırasıyla %129, %128, %134 ve %118 olmuş ancak karşılaştırmalı analiz için hepsi toplam %100 olacak şekilde yeniden ağırlıklandırılmıştır.

*2011-4.çeyrek ve 2012-1.çeyrekte birlikte değerlendirilen vadesiz hesap ile yastıklı altı döviz veya TL (nakit) 2012-2.çeyrekten itibaren ayrı ayrı sorulmaya başlanmıştır.

TL vadeli hesabın tercih edilme oranı tekrar arttı

Tasarruf Araçları

Not: 'Çoklu cevap' olduğu için bu kalemlerin toplamaları sırasıyla %134 ve %118 olmuş ancak karşılaştırmalı analiz için hepsi toplam %100 olacak şekilde yeniden ağırlıklandırılmıştır.

- Tasarruflarda tercih edilen araçlar sıralamalarında, 2012'nin dördüncü çeyreğinde ilk sırayı TL vadeli hesap ve altın aldı.
- İlk çeyrekte birlikte ölçümlenen vadesiz hesap ve yastık altı döviz/TL (nakit) tasarruf araçları %23-25 oranında tercih edilirken, 2012'nin dördüncü çeyreğinde de bu oran %25 düzeyindeydi. Ayrı baktığımızda ise, yastık altı döviz/TL %17, vadesiz hesap ise %8 oranında tercih edildi.

2.3 Tasarruf Algısı

Çoğunluğa göre aile içi para alışverişi borç/alacak ilişkisi

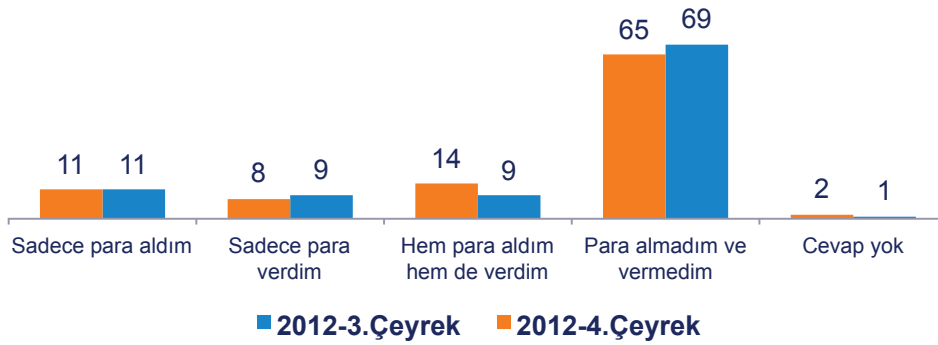
S "Sizce aile veya yakın akrabalar arasında para alışverişi bir borç/alacak ilişkisi midir?"

- 2012 üçüncü çeyreğinde, araştırmaya katılanlara 'tasarruf algısı' ile ilgili sorular da sorulmaya başlandı.
- Katılımcıların yarısından fazlası, aile veya yakın akrabalar arasındaki para alışverişinin borç/alacak ilişkisi olduğunu düşünürken, "aile veya yakın akrabalar arasında borç/alacak ilişkisi olmaz" diyenlerin oranı da azımsanmayacak düzeyde.

Her 3 kişiden yaklaşık 1'i aile içinde / akrabalar arasında para alışverişi yapıyor

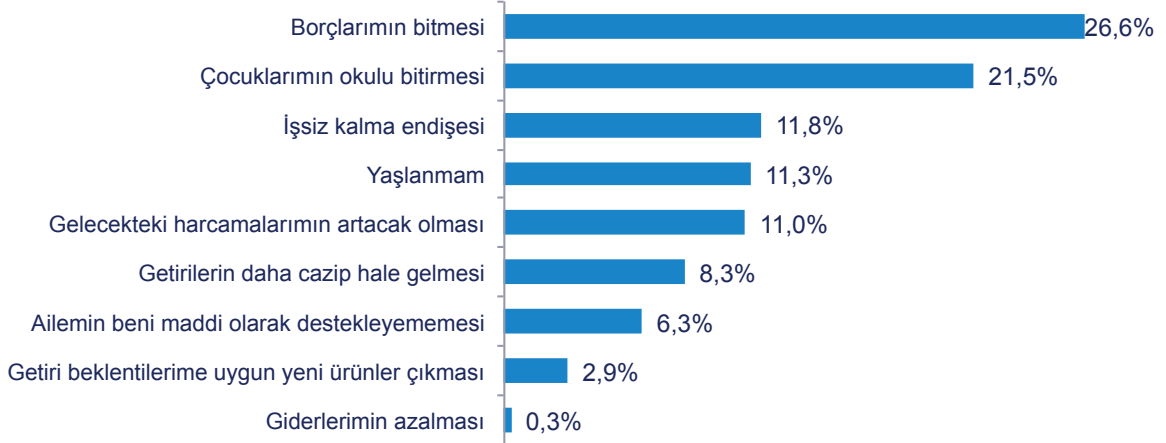
S "Son 3 ayda aileniz veya yakın akrabalarınız arasından herhangi bir kişiden para aldınız mı veya verdiniz mi? Ya da her ikisini de yaptınız mı?"

- Son üç ayda aile içinde bir kişi veya bir akrabası ile para alışverişine girenlerin oranı %30.
- Bu oran, toplumumuzda 'geleneksel kredi mekanizmalarının' önemine işaret ediyor.

Tasarrufu olmayanlar hangi durumda tasarruf yapar?

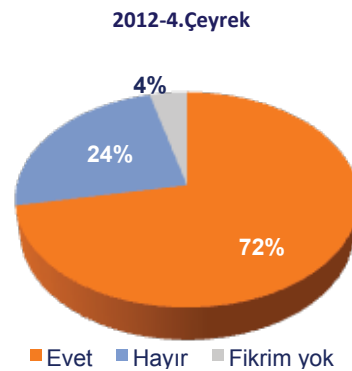
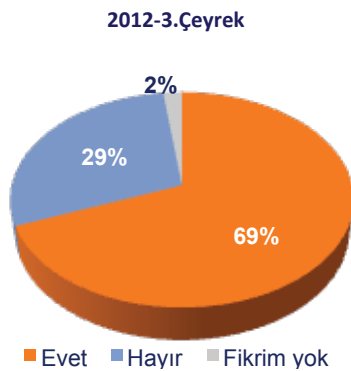
S "Gelirinizin artması seçeneği dışında aşağıdakilerden hangisi tasarruf yapmanızı veya planlamanızı teşvik eder?"

- Tasarrufu olmayanları tasarruf yapmaya teşvik edecek ilk unsurlar 'borçların bitmesi' ve 'çocukların okulu bitirmesi'. Bu bulgu tasarruf yapamamada en önemli gerekçe olan gelir yetersizliği ile de örtüşüyor.
- Getirilerin daha cazip hale gelmesi beklentisi önemli bir faktör.
- Yeni ürünlerin tasarrufu teşvik etmedeki etkisi sınırlı.

Tasarruf bir zorunluluk

S "Sizce tasarruf bir zorunluluk mu?"

- Toplumun büyük çoğunluğu için 'tasarruf bir zorunluluk'. Bu algı tasarruf oranını arttırmak için güçlü bir toplumsal temel olduğunu gösteriyor.
- Tasarrufun bir zorunluluk olduğuna inananların oranı 2012 4. çeyrekte arttı.

Yeni finansal ürünlere yönelik iyimser beklenti biraz daha önde

S ” Sizce bireysel emeklilik, altın yatırım ürünleri gibi yeni finansal ürünler yastık altı tasarrufların sisteme girmesine neden olacak mı?”

- Toplumun yaklaşık yarısı bireysel emeklilik, altın yatırım ürünleri gibi yeni finansal ürünlerin tasarrufu teşvik edeceğini düşünüyor.
- Bu görüşe katılanların oranı 2012 4. çeyrekte 2 puan arttı.
- Ama aynı fikirde olmayanların oranı da bir hayli yüksek.

2.4 2012 4. Çeyrek Sonuçları

- Tasarruf sahibi olma olasılığını en olumlu etkileyen unsurlar gelir, eğitim, kira ödememek ve İstanbul'da yaşamak.
- Çocuklu bireylerde tasarruf sahipliği daha düşük ama "çocuk" tasarruf etme olasılığını artırıyor, okullu çocuk ise azaltıyor.
- Tasarruf etmeme nedeni olarak geliri ilk sırada gösterme olasılığı yaşla birlikte artıyor, eğitimle azalıyor.
- Düzenli tasarruf eğilimi tek yaşayan yetişkin çocuksuz / 18-24 arası gençlerde çok daha yüksek.
- Ev için tasarruf edenlerde ise kiracılar/evi olmayıp kira ödemeyenler / esnaf ve işçiler ilk sıralarda yer alıyor.
- Tasarruf nedenleri içinde kısa vadeli ve uzun vadeli amaçlarda sırasıyla cinsiyet, yaş, yüksek gelir etkili görünüyor.
- Tasarruflarını bankada, finansal araçlarda veya üretken olmayan araçlarda tutma olasılığı yaşa, çalışan kadın olmaya, çocuk sahipliğine, gelire, ev sahipliğine, yerleşim yerine göre değişiyor.
- Tam ortadaki tasarruf sahibinin tasarruf oranı %24 düzeyinde.
- Tasarruf sahipleri içinde şaşırtıcı bir şekilde eğitim tasarruf oranında farklılık yaratmıyor ama çocuğu olan evli bireylerde ve anne baba ile yaşayanlarda oran yükseliyor.
- Tam ortadaki tasarruf sahibinin bankadaki tasarrufu 3,7 aylık gelirine denk.

3. METODOLOJİ

3.1 Amaç ve Yöntem

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de kentsel yerleşim yerlerinde 18 yaş ve üzerindeki bireylerin tasarruf eğilimlerini izlemektir.

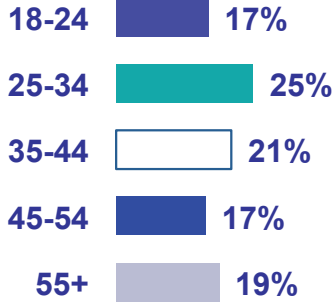
NUTS1 bölgelerinde seçilen 26 ilde her ay tesadüfi olarak seçilen 800 kişi ile görüşülüyor.

Bilgisayar destekli telefon görüşmesi yöntemi (CATI) kullanılıyor.

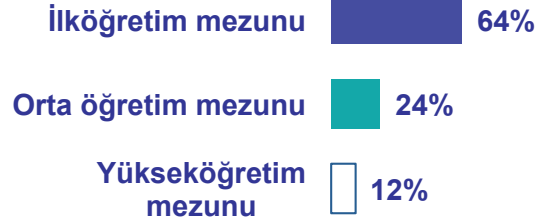
Yaş, cinsiyet, çalışma durumu ve meslek kontrol kotası olarak uygulanıyor.

3.2 Demografik Bilgiler

Yaş

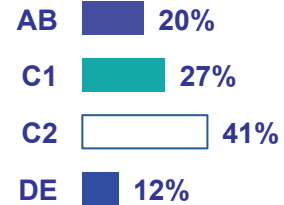
Eğitim

Cinsiyet

Sosyo-ekonomik Statü

Hane Halkı Tipi

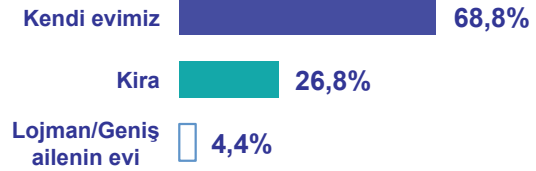
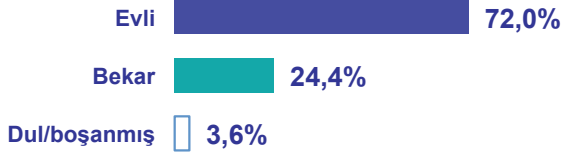
Çocuklu: %60,1

Ortalama çocuk sayısı: 2,8

Ortalama okuyan çocuk sayısı: 1,9

Medeni Durum

Konut Tipi

3.3 Tasarrufun Tanımı

Tasarruf, sözlük anlamı itibarıyla “sarf edilmeyen” anlamına geliyor. Bu araştırma kapsamındaki TASARRUF ise şu kalemleri içeriyor:

- Bankalarda duran TL veya döviz cinsinden vadeli hesaplar
- Bankalarda ve/veya aracı kurumlarda duran hisse senedi, hazine bonusu, devlet tahvili gibi menkul değerlerin parasal tutarı
- Bankalarda duran yatırım hesapları ve katılım fonları
- Bireysel emeklilik fonları

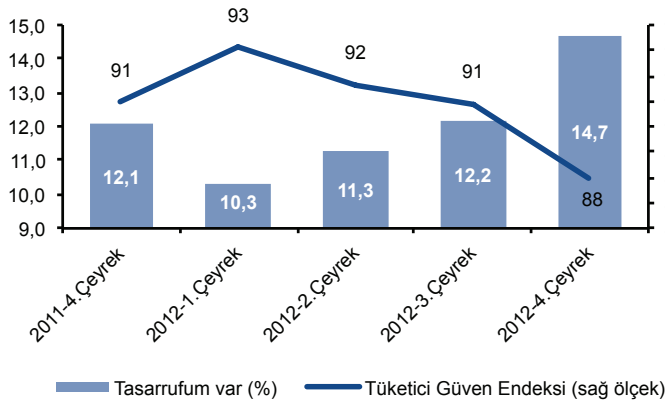
- Bankalarda vadesiz hesapta / likit fonda TL veya döviz cinsinden duran miktarın o ay içinde harcanmayan/harcanmayacak bölümü
- Cüzdan, kasa, yastık altında duran paranın (döviz, altın dahil) o ay içinde harcanmayan/harcanmayacak bölümü

Araştırmaya katılanlara, bu tanıma uygun olarak tasarrufları olup olmadığı soruluyor.

4. EKONOMİST YORUMU

2012'nin son çeyreğinde tasarruf sahiplerinin oranı hızlı bir artışla %15'e yaklaştı

2012 Türkiye ekonomisinin tarihte ilk defa net ihracat ve kamunun net katkısı ile büyüdüğü buna karşın özel talebin (tüketim ve yatırım) daraldığı bir yıldır. Aynı yıl içerisinde tüketici güveninde gecikmeli gördüğümüz düşüş, benzer şekilde Tasarruf Eğilimleri Araştırması sonuçlarına da yansırken, yılın son çeyreğinde önceki dönemlerde olduğu gibi azalan tüketici güveni ile birlikte kentsel 18 yaş üstü nüfusta tasarruf sahiplerinin oranının araştırmanın kapsamında dönem içindeki en yüksek değerine ulaştığını gördük.

Kaynak: TCMB-TÜİK, Türkiye Tasarruf Eğilimleri Araştırması (Sabancı Üniversitesi-IPSOS KMG-ING Bank)

Dönemler itibarıyla 2012'nin son iki çeyreğinde tasarrufu olmayanlar içinde tasarruf yapmayı planlamayanların artması ise tamamıyla satın alma gücündeki düşüş veya ileriye yönelik kötüleşen beklentilerle ilişkilendirilebilir. Nitekim TÜİK-TCMB tarafından yayımlanan Tüketici Güven Endeksi alt serilerinde özellikle 2012'nin son çeyreğinde mevcut ve gelecek dönem satın alma gücü beklentilerinde belirgin düşüş yaşandığı görüldü. Tabii 2012'nin ikinci yarısında tasarrufu olmama nedeni olarak yetersiz geliri gösterenlerin oranının ilk yarıya göre kısmen azalması ise satın alma konusundaki sava biraz temkinli yaklaşmak gerektiğini düşündürüyor.

Tasarruf nedenleri arasında güvence amacı ilk sıradaki konumunu korurken, 2012'nin 2. çeyreğinden itibaren ayrı izlemeye başladığımız "çocukların geleceği için tasarrufta bulunma" eğiliminde 4. çeyrekte de artışın sürdüğünü görüyoruz. Böylelikle 2012'nin son üç ayında

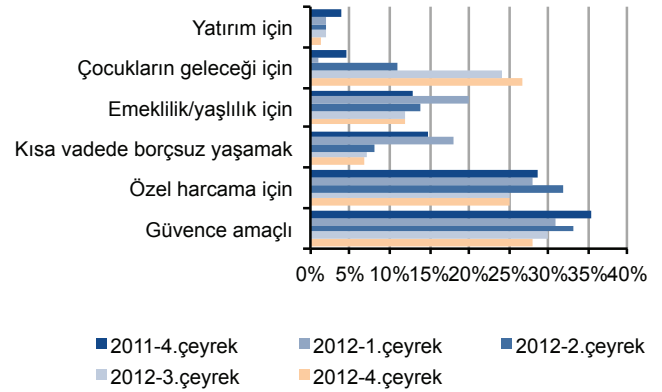

Sengül Dağdeviren
Başekonomist, ING BANK

Prof. Dr. Alpay Filiztekin
Sabancı Üniversitesi

tasarruf nedenleri arasında %28 pay ile güvence her ne kadar ilk sırayı alsada da, %27'lik oran ile çocukların geleceği için tasarruf etme güdüsünün izlenmesi dikkat çekti. Uzun dönemli tasarruf etme nedeni olarak ilk aklı

gelen emeklilik/yaşlılık seçeneğinin payı sadece %12 ile önceki dönemle aynı, tüm dönemlere göre ise dip noktada kaldı.

Tasarruf araç tercihleri arasında ise dördüncü çeyrekte en dikkat çeken gelişme, TL vadeli hesapların payının, 2011 sonu ve 2012 ilk yarısının gerisinde kalmakla beraber, önceki döneme göre artması, yastık altı, altın ve nakde duyulan ilginin ise azalması olarak görülüyor. Öte yandan bireysel emeklilik/hayat sigortası, yatırım araçları tercihleri içindeki payını kısmen arttırmaya devam ederek sıralamada vadesiz hesabın önüne geçti ve dördüncü sırada yer aldı.

Sonuç olarak Türkiye Tasarruf Eğilimleri Araştırması 2012 yılı sonuçları ekonomik döngünün, diğer bir deyişle geçtiğimiz yıl özel tüketimdeki belirgin yavaşlamanın, tasarruf sahipliği üzerindeki belirgin etkisini teyit ederken, önümüzdeki dönemde yapısal değişimlerin 2012 yılında ortalama %12 civarında kalan tasarruf sahipliği oranını arttırıp arttırmayacağı önemli bir veri olarak izlenecektir.

Sengül Dağdeviren
Başekonomist, ING BANK

Prof.Dr. Alpay Filiztekin
Sabancı Üniversitesi

İLETİŞİM BİLGİLERİ

info@tasarrufegilimleri.com

ING Bank girişimi ile hayata geçirilen
“Türkiye'nin Tasarruf Eğilimleri Araştırması”,
Sabancı Üniversitesi gözetiminde yürütülmekte,
saha araştırması IPSOS KMG tarafından yapılmaktadır.

ING BANK

 Ipsos KMG

Sabancı
Üniversitesi

ÖNEMLİ AÇIKLAMA:

“Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.”